

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE KRAJE VYSOČINA SE SÍDLEM V JIHLAVĚ

Číslo jednací: KHSV/11070/2021/JI/HOK/Fiš
Spisová značka: S-KHSV/11070/2021
Počet listů/příloh 2/0

Jihlava 2. června 2021

ROZHODNUTÍ

Krajská hygienická stanice kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě, jako orgán ochrany veřejného zdraví věcně příslušný podle § 82 odst. 2 písm. a) zák. č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“) a místně příslušný dle § 11 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v řízení, ve věci:

Určení mírnějšího hygienického limitu pro výskyt látek „dusičnany“ v řízení dle §3a odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů rozhodla takto:

Právnícké osobě Vodárenská akciová společnost ,a.s., Soběšická 820/156, Lesná 63800 Brno, IČ: 49455842, Divize Jihlava, Žižkova 93, 58629 Jihlava jako provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu Olšany , zeměpisná oblast Olšany , okres Jihlava, Kraj Vysočina, v řízení podle ustanovení § 3a odst. 1), 5), zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů se se na dobu od **3.6.2021- 2.6.2024**

určuje

pro dodávanou pitnou vodu mírnější hygienický limit ukazatele dusičnany do hodnoty 75mg/l.

Výsledky kontrol předchozího období: Dle analýzy vzorků vody z veřejného vodovodu Olšany, provedených akreditovanou laboratoří Vodárenská akciová společnost, a.s., se obsah dusičnanů pohyboval v letech 2020 až 2021 v rozmezí 45,6-76,2 mg/l v surové vodě. Od listopadu 2020 byl zdroj vody odstaven a voda byla do spotřebiště dovážena cisternami. Na síti byl v listopadu 2020 zaznamenán náleznost 67,4mg/l (další nálezy jsou zkráceny dovozem vody).

Dle písm. b) zeměpisná oblast – obec Olšany, okres Jihlava, průměrné množství dodávané vody 4 m³/den, počet zasažených osob 61. Povolení se netýká podniků v oboru výroby a oběhu potravin. Na veřejný vodovod Olšany není napojena žádná mateřská, základní nebo jiná škola.

Dle písm. c) Schéma kontroly jakosti pitné vody: četnost laboratorní kontroly jakosti pitné vody je v souladu s vyhláškou č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů. Četnost stanovení ukazatele dusičnany bude prováděna se zvýšenou četností, a to **minimálně 4x ročně**.

Dle písm. d) Souhrn plánu nezbytných nápravných opatření včetně časového rozvrhu prací:
Ve spolupráci s vlastníkem -Svazem vodovodů a kanalizací Jihlavsko se připravuje doplnění technologie o sklolaminátový tlakový filtr s náplní pro odstranění dusičnanů z pitné vody.

V souladu s ustanovením § 99 zákona o ochraně veřejného zdraví, váže orgán ochrany veřejného zdraví toto rozhodnutí na **plnění následujících podmínek**:

1. Vodu z vodovodu **nelze** při obsahu dusičnanů do 75 mg/l používat pro přípravu kojenecké stravy, je nutné omezit spotřebu vody u těhotných žen, kojenců a u dětí ve věku do dovršení 5 let věku. Při průměrné roční koncentraci obsahu dusičnanů do 65 mg/l se toto omezení týká kojenců, malých dětí do dovršení 4 let věku. Osoby omezené v používání pitné vody musí být provozovatelem informovány o tomto omezení a informovány o zajištění zásobení pitnou vodou.
2. V rámci laboratorní kontroly jakosti pitné vody ve vodovodní síti bude četnost navýšena o jeden rozbor dusičnanů v síti předmětného vodovodu, který bude prováděn nad rámec pravidelné kontroly podle vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů, tzn , že rozbor dusičnanů bude prováděn 4x ročně.
3. Provozovatel během platnosti tohoto rozhodnutí provede navržená opatření vedoucí ke snížení nadlimitního obsahu dusičnanů instalace úpravní vody.
4. V ročních intervalech bude provozovatelem zpracována písemná zpráva o monitoringu jakosti vody řešeného vodovodu pro veřejnou potřebu, včetně návrhu či realizaci nápravných opatření a nejpozději k **31. 1.** každého kalendářního roku doložena na KHS.

Odůvodnění:

Podáním doručeným dne 17.5.2021 na KHS KV, požádala Vodárenská akciová společnost ,a.s., Soběšická 820/156, Lesná 63800 Brno, IČ: 49455842, Divize Jihlava, Žižkova 93, 58629 Jihlava jako provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu Olšany , zeměpisná oblast Olšany , okres Jihlava, Kraj Vysočina.) o povolení mírnějšího hygienického limitu pro ukazatel dusičnany.

Důvodem žádosti o určení mírnějšího hygienického limitu je, že předmětná látka se v daném vodovodu vyskytuje v nadlimitním množství a vodu nelze zabezpečit jiným způsobem. Provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu doložil hodnocení zdravotních rizik „Vodovod Olšany -Hodnocení zdravotních rizik pesticidních látek z pitné vody“ zpracované v květnu 2021 autorizovanou osobou MUDr. Bohumilem Havlem, Větrná 9, 568 02 Svitavy.

Zásobovanou oblastí je obec Olšany, zeměpisná oblast Olšany, okres Jihlava, Kraj Vysočina, průměrné množství dodávané vody 4 m³/den, počet zasažených osob 61. Povolení se netýká podniků v oboru výroby a oběhu potravin. Na veřejný vodovod Olšany není napojeno žádné školské zařízení. Zdrojem vody je studna S2 hloubky 5,5m na pozemku p.č.2192, k.ú.Olšany. Voda ze studny je čerpána na výtlačný řad do VDJ Olšany 50m³ a odtud odtéká přírodním řadem gravitačně do spotřebiště Voda je upravována pouze nárazovou dezinfekcí.

Dle sdělení provozovatele došlo k výraznému zvýšení obsahu dusičnanů ve zdroji v roce 2020 z důvodu vyššího úhrnu srážek a rozsáhlého odlesnění nad zdrojem v důsledku kůrovcové kalamity. V kombinaci s malou hloubkou studny došlo k pronikání povrchových vod do zdroje. V listopadu 2020 byl zdroj odstaven a voda byla dovážena cisternou. Vzhledem k ekonomické a provozní náročnosti tohoto postupu a ke skutečnosti, že dosud nedošlo k zlepšení situace, provozovatel požádal o stanovení mírnějšího hygienického limitu pro daný ukazatel s tím, že předmětný ukazatel bude mapován se zvýšenou četností a budou zahájeny práce na instalaci úpravní vody na snížení nadlimitního obsahu dusičnanů.

Souhrn výše uvedených nezbytných nápravných opatření zaručí, že používání vody s mírnějším hygienickým limitem v ukazateli dusičnany bude časově omezené a dle závěrů předloženého hodnocení zdravotních rizik nepovede k ohrožení lidského zdraví.

Dusičnany samy o sobě vykazují nízkou toxicitu a vesměs nevykazují genotoxické účinky. Nepříznivé účinky jsou dány hlavně jejich redukcí na dusitany a následnou tvorbou methemoglobinu (modrá nemoc kojenců). Z pohledu akutního toxického poškození zdraví metHb je nejcitlivější skupinou populace kojenců do 3 – 4 měsíců věku, kteří jsou ohroženi při přípravě kojenecké stravy z vody s obsahem nadlimitní koncentrace dusičnanů. Příčinou je vyšší příjem tekutin na jednotku tělesné hmotnosti oproti dospělým, vyšší pH v žaludku, snížená schopnost enzymaticky zpětně redukovat methemoglobin na hemoglobin. Dusitany též mohou reagovat v žaludku s některými látkami s potravy na N-nitrososloučeniny, které jsou karcinogenní.

V souladu s ustanovením § 3a odst. 8 zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů Krajská hygienická stanice kraje Vysočina upozorňuje na povinnost provozovatele neprodleně v přiměřeném rozsahu informovat odběratele zásobované oblasti o zvýšeném obsahu dusičnanů v pitné vodě a se závěry výše uvedeného znaleckého posudku.

Byly splněny zákonné podmínky pro určení mírnějšího hygienického limitu, tj. postup § 3a odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, používáním pitné vody s mírnějším hygienickým limitem po stanovenou dobu, nepovede k ohrožení lidského zdraví a pitnou vodu nelze zabezpečit jiným přiměřeným způsobem, včetně odůvodnění případných podmínek

Poučení o odvolání:

Dle ustanovení § 81 a § 83 zák. č. 500/2004 Sb., o správním řízení v platném znění lze proti tomuto rozhodnutí podat odvolání do 15ti dnů od dne jeho doručení k Ministerstvu zdravotnictví ČR podáním učiněným u KHS kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě.

Ing. Karel Smejkal
vedoucí oddělení HOK v Jihlavě

Účastník řízení:

Vodárenská akciová společnost ,a.s., Soběšická 820/156, Lesná 63800 Brno, IČ: 49455842, Divize Jihlava, Žižkova 93, 58629

Dále obdrží:

Datovou schránkou: Ministerstvo zdravotnictví ČR, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2, IČO: 00024341

Datovou schránkou: Městský úřad Telč, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad, Na Sádkách 453, Telč, IČO: 00286745

Datovou schránkou: Městský úřad Telč, Odbor rozvoje a územního plánování. nám. Zachariáše z Hradce 10, 58856 Telč ,IČO: 00286745